

Folklorna skupina Grof Blagaj pri izseljencih v Franciji

Skupino smo ustanovili jeseni leta 1999. Mojca Bizjak Čamernik je oblikovala prvi splet gorenjskih plesov, s katerim smo se predstavili na Dnevih pogradske folklore, 6. maja 2000. Novembra 2001 je vodenje skupine prevzela Anita Velkavrh, kasneje pa se nam je pridružil tudi harmonikaš Marko Buh. Začeli smo s postavitvijo novih spletov in izdelavo narodnih noš, kar pa ni bilo težko; saj smo na treningih vedno prisotni vsi, prav tako pri pripravah in pospravljanju, vedno si vzamemo čas za nastop, še raje pa za ples po njem. Najpomembnejše je sigurno dejstvo, da vsi plešemo z veseljem v srcu in tako vztrajamo že celih osem let.

Zaradi naše trdne volje in prizadevnosti danes repertoar skupine obsega plese različnih slovenskih pokrajin, avtentične plese Šentjošta in okolice s pristno pesmijo in oblačili, kakor tudi solo točko z orodji (vsega skupaj 8 točk). V spletih prikazujemo stare kmečke običaje kjer je bil zaključek dela skoraj vedno povezan z družabnostjo, plesom in veseljem.

Tako pripravljeni smo se letos poleti, natančneje od 31. avgusta do 3. septembra 2007, skupaj z narodno zabavnim ansamblom Jurčki odpravili na našo prvo turnejo izven domovine.

V zgodnjih jutranjih urah smo se v petek odpravili na pot. Več kot pol avtobusa so predstavljali samo rekviziti: scena, noše, čevlji, pručke, metle, kose, grablje, likalna deska z likalnikom, harmonike, ozvočenje itd., druga polovica pa seveda hrana in pijača... Po nekaj postankih za sendviče, obilno kosilo in wc-je, smo lahko vstopili tudi mi. Med vožnjo je bil smeh na dnevnem redu ves čas, zato je moral šofer hočeš nočeš ostati buden celo pot. Ob zastojih na cesti smo si čas krajšali z obveznimi pevskimi vajami, štrudlom in medico; tako da je vožnja minila še prehitro. Proti večeru smo se uspešno in polni pričakovanj pripeljali v Francijo.

Naši gostitelji – člani **Slovenske katoliške misije Merlebach** - so nas sprejeli po naše: s slovensko besedo, solzo v očeh in seveda govejo »župco«. Veliko veselje ob našem prihodu je obetalo prijeten vikend. Zvečer so nas čakala skupna ležišča in Union pivo! Ko smo se v pižamah dobili na sredini hodnika pred skupnim tušem, smo se počutili kakor v študentskih letih...

Ker so nam gostitelji razkazali njihov rudnik, grad, ameriško pokopališče in nas povabili na slovensko mašo v kapelo – smo jih mi v sobotnem in nedeljskem programu želeli spomniti na rodno Slovenijo: besedo, običaje, plese in pesmi.

Prikazali smo simboliko **velike noči**, ki je poleg božiča največji in najstarejši krščanski praznik. Butarice in žegen v jerbasih pa so seveda poglavitni elementi običaja. Na veliki ponedeljek so stari in mladi radi prišli na zabavo pokazat najlepšo obleko; zato smo jo oblekli tudi mi. **Koruzo**, ki je imela na kmetih zelo pomembno vlogo, saj so iz nje pridelovali polento in koruzno moko, smo tudi imeli s seboj. Kot vaščani smo se posedli okrog kupa koruze in združili delo s plesom. **Klekljarice** so bile zbrane pri mizi ob peči, kar je pomenilo prihraniti luč, saj je bila za vse dovolj le ena petrolejka. Na obisk so prišli vaški fantje z godcem in spet smo zaplesali po starem. **Košnja** je bila ena izmed zanimivejših poljskih del, saj so delavci pod večer vedno radi zaplesali. Oblečeni kot kosci, smo s pravimi kosami pokosili celo dvorano; seveda smo tudi pograbili za seboj. V program smo vključili še gorenjske plese, ker je zahvaljujoč slovenskim izseljencem po svetu, prav gorenjska noša v tujini najbolj prepoznavna kot del slovenske kulture. Prikaz **odhoda fantov k vojakom** je pri gledalcih pričaral občutek zavednosti svoji domovini, saj so le-ti, kakor fantje odšli neznano kam, daleč od svoje družine in domovine. Tako so skupaj z nami zapeli pesem: Lepa naša

domovina, onkraj dravce je planina..... **Svatovski plesi** z majolko in jerbasom na glavi prikazujejo veselje na ohceti, zato so plesi in figure usmerjeni v srečo mladoporočencev. Vse to kaže na nekdanjo vero v magično moč plesa. Predstavitve **pustnih štajerskih plesov** pa je poskrbela za številne nasmejane obraze. Doma izdelane maske so osvojile srca gledalcev, saj smo kot maskare odplesali veselo in poskočno – skratka tako, kot znajo le štajerci. Poleg plesa smo jim ob spremljavi harmonike zaigrali tudi na starinska orodja. Obiskovalci so navdušenje izrazili kar s polko na plesišču.

Ansambel Jurčki je med posameznimi spleti zagodel in zapel stare, a najlepše pesmi iz slovenske zakladnice. Po končanem programu pa so »jurčkovi« zvoki zabavali prisotne še pozno v noč. Pa da ne boste mislili – vsi znajo plesati polko in valček. Prav vsi.

V več kot dvournem programu smo z diaproyekcijo predstavili Polhov Gradec, s čimer smo želeli našim rojakom še bolj približati materin jezik in deželo. Marsikomu je v oči stopila solza ob pogledu na domače, rodne kraje. Buren aplavz med točkami in na koncu programa, prenekateri stisk roke, povabilo na ples, prikimavanje in nasmeh ob srečanju, so nam pomenili največje darilo in potrdilo, da smo opravili dobro. Zaradi občutka, kako se ti ljudje borijo za svoj obstoj v tujini, človek začne ceniti svojo domovino. Ja. Zelo radi smo se odpravili novim izivom naproti, a še raje smo se vrnil domov. Domov!

Veselo je bilo – in seveda še bo. Zato vas ob tej priliki vabimo v svojo družbo naslednje leto, ko bomo na celovečernem koncertu za vas pripravili nove običaje, oblekli drugačna oblačila in vas presenetili z zanimivimi gosti.

Anita Velkavrh

ZAHVALA: Jožici Curk in župniku Jožetu Kaminu - za prijazno povabilo

SPONZORJI: občina Dobrova-Polhov Gradec, JSKD Ljubljana-okolica, dr. Janez Kmet, Martin Kovač s.p., MVA d.o.o., Prigo d.o.o.

